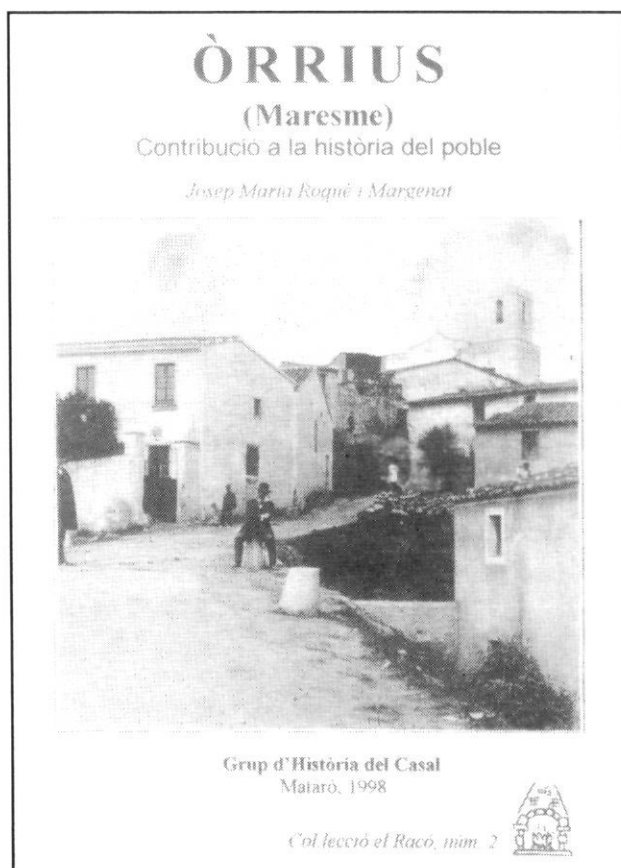

JOSEP M. ROQUÉ I MARGENAT
Òrrius (Maresme). Contribució a la història del poble

Grup d'Història del Casal (Mataró 1998)

Es tracta d'una obreta que posa a l'abast del lector moltes i inèdites dades sobre el poble a què està dedicat, des dels temps més remots fins als contemporanis. En un primer bloc versa sobre els antics dominis dels priorats de Sant Pere de Clarà i Sant Marçal del Montseny, castells de Sant Vicenç o de Burriac i de la Roca i la casa aloera de Cabanyes.

Continua amb dades sobre aspectes tan diversos com l'evolució de la població i del nucli urbà, la vida parroquial, costums i llegendes, i sobre les famílies més conegudes. També ofereix un cúmul de notícies sobre comerç, moneda, mesures i comunicacions i sobre fets polítics més rellevants, sense oblidar alguns altres temes, com les peculiaritats de la parla del poble, la climatologia, etc. Clou el treball un recull onomàstic, i no hi manca un apèndix amb alguns documents transcrits.

UN EPISTOLARI DE MATARÓ DEL SEGLE XVIII EN UN FONS PATRIMONIAL DE REUS

Les relacions econòmiques i socials entre les diferents comarques de Catalunya a l'època moderna eren intenses, i més encara entre les del litoral, per la qual cosa no és estrany trobar-ne rastres en la documentació. És el cas del fons patrimonial Homdedéu (família de cavallers de Riudecanyes, Baix Camp) que es conserva a l'Arxiu Comarcal de Reus. En el procés d'inventariació del fons (any 1998) en la secció de correspondència, localitzàrem un plec de cartes emeses des de la ciutat de Mataró.

En total són una trentena de lletres que Rafael Llampilles adreça des de Mataró a Onofre d'Homdedéu i Toda, de Riudecanyes (nascut el 1688). L'epistolari conté notícies diverses, des de la salut dels diferents membres de la família (febres terciànes, embaràs i part, mal de queixals...), a aspectes econòmics (escreix, dot, censals, deutes, collites), i viatges a Girona,

Barcelona i Tarragona (amb referències als camins i mitjans de transport), o comentaris sobre alimentació (xocolata, carn, sardines). També aporta observacions meteorològiques (pluges i fred). No hi manquen notes sobre altres poblacions de la comarca (Sant Andreu de Llavaneres, el Masnou, Vilassar).

Totes les cartes són redactades en llengua catalana i estan en bon estat, de mida quart. A més de les que dirigeix Antoni Llampilles a Onofre d'Homdedéu, hi ha un copiator de les respostes que aquest darrer fa al primer.

Com a mostra d'una d'aquestes cartes realitzem en apèndix una transcripció del 22 de març de 1730.

Josep M.T. Grau i Pujol, arxiver

APÈNDIX

Carta que Rafael Llampilles adreça a Onofre d'Homdedéu. Mataró, 22 de març de 1730. Arxiu Comarcal de Reus. Fons Patrimonial d'Homdedéu. Correspondència.

«Don Onofre, la consternació que -i ha en esta ciutat és imponderable perquè totas las casas estan plenas de malalts y si bé a la proporció de ells no són molts los morts, però no deixan de caurer-ne molts. Al amic Nabona tenim casa sens esperansas de vida, y este golpe me té tot lo die fora casa, y no sens perjudici de ma delicada salut. En casa ón 7 ho 8 los malalts: la Francesca, lo Cosme, Don Joseph, la teta, Sala, Marieta y Llúcia; si bé tots casi ho passan bé gracias al Senyor. Vuy me diuen que la puvilla tindria alguns recels de ser cayguda al bartrol y que la Antonica havia tingut febra anit passada, Nostre Senyor se vulla apiadar de nosaltres y concedir-nos aquells consols que confiam de sas divinas misericòrdias.

Los dies se posan bons, pot ser que entrant com entram en la primavera, y en un any que

governa al sol, que cessarà esta conterlació. Vostra mercè y jo ja la passàrem al principi. Dirà a la Ignès que prenga esta per pròpia. Tinch remès a Geroni los actes de Sayol, suposo que los haurà entregat ha Sahonès. Mi senyora donya Antònia Pallarès mes escriu que havia quedat ab vostra mercè que per la cullita li donaria diners, vostra mercè fasse solicitar, que ara era el temps que acostumava a pagar Sayol. A la mia querida Ignès, al senyor don Joan y al senyor rector mas memòrias, en ple contribueixen las dos casas. Lo avi goza una entera y perfeta salut gràcias a Déu, a qui suplico guarde a vostra mercè molts anys.

Mataró, y mars, 22 de 1730

Besa la mà de vostra mercè, son sogre y major servidor

Rafael Llampilles (signatura i rúbrica)

Senyor don Onofre de Homdedéu y de Toda».